

HAVÍŘOVSKÉ CENTRUM PÉČE O MATKU A DÍTĚ

První rok miminka

www.nemocnicehavirov.cz

www.porodnicehavirov.cz

Vývoj kojenců v prvním roce

Vaše půlroční miminko se ještě nepřevrací, ale tabulky ukazují, že některá miminka se začnou převracet už v pěti měsících? Nebo možná jedenáctiměsíční děťátko Vaší kamarádky chodí, ale Vaše třináctiměsíční se o chůzi ještě ani nepokusilo? Takové otázky si kladou všichni novopečení rodiče, kteří se často obávají, že vývoj jejich dítěte není takový, jaký by měl být, a přemýšlí nad tím, co to znamená pro jeho budoucnost.

Budte v klidu a přestaňte porovnávat vývoj Vašeho miminka s jinými kojenci nebo s normami ve vývojových tabulkách. Děti se vyvíjejí různou rychlostí, a proto porovnávejte jejich pokroky pouze s jednotlivými milníky z předchozího týdne nebo měsíce.

Kategorie vývoje dítěte:

- **Sociální** – všimněte si, jak Vaše dítě komunikuje s lidskou tváří a hlasem, zda se usmívá nebo mračí. Sociální zpoždění může naznačovat problém se zrakem nebo sluchem nebo s emocionálním nebo intelektuálním vývojem.
- **Jazyk** – všimněte si, jak dobře dítě rozumí. Porozumění je lepším měřítkem pokroku než to, jak dobře dítě mluví. Pomalý vývoj řeči může naznačovat problém se zrakem nebo sluchem a měl by být vyhodnocen.

- **Velký motorický vývoj** – všimněte si, zda Vaše dítě zvedne hlavu, sedí, vytahuje se, převaluje se a zda se snaží o chůzi. To vše jsou známky velkého motorického rozvoje. Velmi pomalé začátky by měly být vyhodnoceny, aby bylo jisté, že neexistují žádná fyzická nebo zdravotní rizika pro normální vývoj.
- **Vývoj malé motoriky** – všimněte si, jak Vaše dítě koordinuje spolupráci očí a rukou, drží a manipuluje s předměty. Včasné úspěchy mohou předpovídat, že dospělý člověk bude zručný, ale zpoždění nemusí nutně znamenat, že později bude mít „obě ruce levé“.

Milníky ve vývoji měsíc po měsíci:

Při sledování úspěchů Vašeho miminka mějte na paměti, že každá lidská osobnost se vyvíjí různou rychlostí, takže pokud Vaše miminko nedosáhlo jednoho nebo více z následujících milníků, neznámá to, že je něco špatně. Pravděpodobně si konkrétní dovednosti rozvine během několika příštích měsíců.

Pokud máte přesto obavy, můžete se obrátit na dětského lékaře vašeho dítěte.

První měsíc:

- Může na chvíli zvednout hlavu.
- Otočí hlavu ze strany na stranu, když leží na zádech.
- Zatíná pěsti.
- Má silný úchopový reflex.
- Dívá se a sleduje objekt pohybující se před nimi v rozsahu 45 stupňů.
- Vidí černobílé vzory.
- Ztiší se, když slyší hlas.
- Pláče, aby vyjádřil nelibost.
- Vydává hrdelní zvuky.
- Pozorně se dívá na rodiče, když s ním/ní mluví.

Druhý měsíc:

- Vleže na břiše zvedá hlavu téměř o 45 stupňů.
- Při držení v sedě naklání hlavu dopředu.

- Nemá tak silný úchopový reflex.
- Sleduje visící předměty očima.
- Vizualně vyhledává zvuky.
- Vydává jiné zvuky než pláč.
- Usmívá se v reakci na různé podněty.

Třetí měsíc:

- Při držení ve stoje začíná nést částečnou váhu na obou nohách.
- Při sezení dokáže držet hlavu nahoře, ale stále se předklání.
- Vleže na břiše může zvednout hlavu a ramena mezi 45 a 90 stupni.
- Nese váhu na předloktí.
- Nemá již žádný úchopový reflex.
- Drží předměty, ale nesahá po nich.
- Svírá vlastní ruce a tahá za příkrývky a oblečení.
- Sleduje objekty v úhlu 180 stupňů.
- Lokalizuje zvuk otočením hlavy a pohledem stejným směrem.
- Kvílí, vrní, blábolí a směje se.
- „Mluví“, když se na něj mluví.
- Rozpoznává tváře, hlasy a předměty.
- Usmívá se, když vidí známé lidi, a hraje si s nimi.
- Ukazuje povědomí o zvláštních situacích.

Čtvrtý měsíc:

- Začíná slintat.
- Dobře ovládá hlavu a sedí s oporou.
- Při vzpřímeném držení nese určitou váhu na nohou.
- Zvedá hlavu a hrudník od povrchu do úhlu 90 stupňů.
- Převaluje se zezadu na stranu.
- Zkoumá svoje ruce a hraje si s nimi.
- Pokouší se dosáhnout na předměty.
- Uchopuje předměty oběma rukama.
- Vydává souhláskové zvuky a směje se.
- Užívá si houpání.

Pátý měsíc:

- Začínají se mu prořezávat zoubky.
- Při sezení drží hlavu nahoře.
- Převaluje se z břicha na záda.
- Vleže na zádech přikládá nohy k ústům.
- Dobrovolně uchopuje a drží předměty.

- Hraje si s prsty u nohou.
- Strká si předměty přímo do úst.
- Sleduje předměty, které upadly.
- Žvatlá kombinace samohlásek a souhlásek.
- Usmívá se na svůj zrcadlový obraz.
- Rozčiluje se, když mu vezmete hračku.
- Dokáže rozlišit rodinu a cizí lidi.
- Začíná objevovat části svého těla.

Šestý měsíc:

- Začíná žvýkat a kousat.
- Když leží na břiše, může zvednout hrudník a část žaludku z povrchu a nést váhu na ruku.
- Při vytažení do sedu zvedá hlavu.
- Převaluje se ze zad na břicho.
- Při držení ve stoje nese většinu hmotnosti.
- Uchopuje a ovládá malé předměty.
- Drží láhev.
- Chytne se nohou a přitáhne je k ústům.
- Natáčí se tak, aby vidělo objekt svého zájmu.
- Otočí hlavu ze strany na stranu a poté se podívá nahoru nebo dolů.
- Preferuje složitější zrakové podněty.
- Uznává rodiče.

Sedmý měsíc:

- Sedí bez opory, může se naklonit dopředu na obě ruce.
- Na nohou nese plnou váhu.
- Při držení ve stoje se odrazí.
- Vleže na břiše nese váhu na jedné ruce.
- Přenáší předměty z jedné ruky do druhé.

- Bouchá předměty do povrchů.
- Projevuje schopnost udržet malé předměty.
- Odpovídá na jméno.
- Začíná si uvědomovat prostor.
- Má chuťové preference.
- „Mluví“, když mluví ostatní.

Osmý měsíc:

- Sedí dobře i bez opory.
- Nese váhu na nohách a může stát a držet se nábytku.
- Upravuje polohu, aby dosáhl na předmět.
- Snímá předměty pomocí ukazováčku, čtvrtého a pátého prstu proti palci.
- Je schopný uvolnit předměty.
- Umí tahat za řetěz nebo šňůru pro získání předmětu.
- Sahá po hračkách, které jsou mimo dosah.
- Poslouchá selektivně známá slova.
- Začíná kombinovat slabiky jako „mama“ a „tata“, ale nepřikládá jim význam.
- Nesnáší přebalování a oblékání.

Devátý měsíc:

- Začíná se plazit.
- Vytáhne se do stoje ze sedu.
- Sedí delší dobu (10 minut).
- Umí používat ruce samostatně.
- Ke sbírání předmětů používá palec a ukazováček.
- Reaguje na jednoduché verbální příkazy.
- Rozumí slovu „ne“.
- Projevuje zvýšený zájem potěšit rodiče.

Desátý měsíc:

- Přechází z břicha do sedu.
- Snadno obnovuje rovnováhu při sezení.
- Zvedne jednu nohu, aby udělal krok ve stoje.
- Říká „tata“ nebo „mama“ a rozumí tomu výrazu.
- Opakuje akce, které přitahují pozornost.
- Hraje interaktivní hry, jako je „paci, paci, pacičky“.
- Rád sleduje obrázky v knihách.

Jedenáctý měsíc:

- Chodí a drží se nábytku nebo jiných předmětů.
- Umisťuje předměty.
- Při sezení se natahuje dozadu, aby zvedl předmět.
- Prozkoumává předměty důkladněji.
- Umí manipulovat s předměty z těsných prostorů.
- Na požádání hodí míč.
- Je nadšený, když je úkol zvládnutý.
- Při omezení se chová frustrovaně.
- Zavrtí hlavou pro „ne“.

Dvanáctý měsíc:

- Chodí s jednou rukou.
- Může stát sám a pokusit se o první kroky sám.
- Sedne si ze stoje bez pomoci.
- Pokouší se o stavby z kostek.
- Otáčí stránky v knize.
- Sleduje rychle se pohybující objekty.
- Řekne tři nebo více jiných slov než „mama“ nebo „tata“.
- Rozumí významu několika slov.
- Opakuje stejná slova znovu a znovu a napodobuje zvuky.

- Rozpoznává objekty podle názvu.
- Rozumí jednoduchým slovním příkazům.
- Ukazuje náklonnost.
- Ukazuje nezávislost ve známém prostředí.

